

PETŐFI SÁNDOR KULTURÁLIS KÖZPONT, KISKÖRÖS
MŰSZAKI LEÍRÁS

AU.ROOM ÉPÍTÉSZ MŰHELY KFT.

Borsos Ágnes, Medvegy Gabriella, Gyergyák János, Rácz Tamás, Vörös Erika, Lovig Dalma, Jurdik Sarolta, Kovács Attila, Bittner Zsófia, Kalkán Dóra, Varga Konrád, Hetesi dalma, Szecsei Georgina, Erdélyi Sára, Boldoczki Róbert

Bevezető

Tervezési alapgondolat

Lásd a 02. és 03. tablón

A tervezés során az alábbi, a pályázat kiírója által meghatározott alapvetésekből indultunk ki:

1. a meglévő Művelődési Központ épülete elbontásra kerül (hrsz.: 2676), helyén a meglévő fűtőregyüttesbe integrálandó a rendezvénytér a kiszolgáló helyiségeivel (hrsz.: 2676, 2675, 2684/3, 2684/4), valamint új, különálló Petőfi Sándor Városi Könyvtár épületegyüttese a Petőfi-szülőház folytatásában (hrsz.: 2676, 2677/1),
2. a meglévő régi pártház és két kapcsolódó magántelek helyén, a meglévő épületek bontását követően (hrsz.: 3090, 3093, 3094, 3095) új, korszerű Petőfi Sándor Kulturális Központ létesítése a cél

A tervezési terület szemrevételezése, majd az elkészített vizsgálatok alapján a következő alapgondolatokat fogalmaztuk meg:

1. **Az új épületegyütteseket organikusan integrálni kívánjuk a meglévő települési szövetbe.** A kulturális központ elhelyezését a Petőfi tér mentén kialakult térfalhoz igazítva tervezzük, míg a könyvtár esetében a kialakítandó rendezvénytér és városi park térfalának meghatározása a cél. Az épület illeszkedik a már meglévő, utcára merőleges tömegstruktúrához (Petőfi szülőháza, római katolikus templom stb.), ugyanakkor kitüntetett térszervező szerepet kap a térbeli eltolással. Az új könyvtár a Petőfi Sándor Szülőház és Emlékmúzeum épületeivel szoros összhangban, az eredeti polgári utcásorba illeszkedően valósul meg.
2. **A telepítendő két épületegyüttest kompakt és mértéktartó tömeggel kívánjuk megvalósítani** annak érdekében, hogy a meglévő Művelődési Központ helyén kialakítandó új zöldfelület és rendezett köztér, szabadtéri rendezvénytér révén a történelmi emlékhely (Petőfi szülőháza) építészeti értékei jobban érvényesüljenek, illetve a beépítettségi mutatók kapcsán optimális eredményt mutasson.
3. A kialakuló épületcsoportok biztosítsák **a belső terek ideális külső környezeti kapcsolatait a térszint közforgalmú funkcióinak transzparens és közvetlen kültéri elérhetőségét.**
4. A pályázati kiírásban megfogalmazott **helyiségigényeket a megengedett minimális alapterületen kívánjuk biztosítani a fenntarthatóság érdekében mind a megvalósítás, mind pedig az üzemeltetés során.** Mindez mértéktartó épülettömeget eredményez, ugyanakkor a tervezett külső felületek és az átmeneti terek tudatos bevonása a programba kellő nagyvonalúságot biztosít az összetett funkcióegyüttesnek.
5. Az új épület **vertikális tagolása kiemeli középületi jelentőségét,** ugyanakkor kölcsönhatásba lép a szomszédos templomtornyok vertikálisával.
6. Az épületek megjelenése magába foglal olyan szerkezeti, anyaghasználati és stílári elemeket, amelyek absztrakt vagy direkt módon reflektálnak a **magyar építészeti és építéstudományi hagyományokra és azok innovatív jellegére.**

7. A beépítéssel a városközpontban megjelenő városi hőszigeteffektus csökkentése az **átszellőztetést biztosító telepítéssel**.
8. **A Petőfi-kultusz kiterjesztése** érdekében új, nyilvános térképző elemeket alakítunk ki az épületek által határolt területeken, például „Petőfi köz” és „Búzakalász tér” elnevezésű mikroarchitektúrákkal.

1.fejezet

Közlekedési koncepció ismertetése

Lásd a 01. számú tablón

Az elkészült közlekedésfejlesztési koncepció alapján az alábbi elemeket javasoljuk megvalósítani a tervezési területen kívül:

1. A tervezett **elkerülőút** a belváros motorizált forgalomterhelését jelentősen képes lesz csökkenteni, ezáltal a tervezési terület zaj- és porterhelése, valamint a károsanyag kibocsátás csökkentése várható
2. a motorizált forgalomcsökkenés az elkerülőút kiépítésén túl **a kerékpáros infrastruktúra fejlesztését is megköveteli**, ezért a javasolt kétoldali kerékpársávok vagy nyomvonalak mielőbbi kialakítását javasoljuk

Az elkészült közlekedésfejlesztési koncepció alapján az alábbi elemeket javasoljuk megvalósítani a tervezési területen belül:

1. a Petőfi tér- Szent László utca – Dózsa György út – Rákóczi Ferenc utca csomópontban a javasolt **körforgalom kiépítését** forgalomcsillapítás, valamint a városi főtérre érkezés jeleként magas városépítészeti, tájépítészeti minőségben kialakítani.
2. **Kétirányú kerékpáros utak, illetve a hozzá kapcsolódó infrastrukturális elemek** (tárolók, támaszok, szervízpontok) kiépítése szükséges a megépítendő két, tömegvonzó kulturális épület átadása előtt annak érdekében, hogy azok megközelítése kerékpárral, vagy egyéb mikromobilitási eszközzel is megoldható legyen.

Egyéb általunk javaslatok közlekedési beavatkozás:

1. a Petőfi téren a **meglévő forgalmi sávok szűkítését** (forgalomcsillapítás) javasoltuk
2. **felszíni parkolás megszüntetésére** tettünk javaslatot több esetben, mint például a Petőfi téren a tervezendő új Petőfi Kulturális Központ előtt
3. a tervezési területen minden irányban törekedtünk a gyalogos infrastruktúra fejlesztésére. Ennek érdekében új kapcsolatokat alakítottunk ki a terület keleti és nyugati oldalán, az újonnan tervezett épületek környezetében. A félnyilvános tereket nyilvános térként alakítottuk át, ezáltal biztosítva a terület könnyebb megközelíthetőségét és a gyalogos áramlás folyamatosságát
4. **kerékpáros infrastruktúra közlekedésbiztonságát** szem előtt tartva fogalmazzunk meg beavatkozásokat
5. a tervezési területen létesítendő **két új mélygarázst a meglévő közlekedési rendszer megfelelő hierarchiájú közlekedési elemébe kötöttük be** (Szent László utca, Luther Márton tér)

2. fejezet

Területkialakítási, épület elhelyezési és építészeti koncepció

A beépítési paraméterek vizsgálata

Lásd a 02. és 03. számú tablón

Területkialakítás (telekalakítás)

A tervezendő két épület elhelyezésére **a kialakult telekrendszer nem alkalmas, telekalakítás**. A telekalakításra javaslatot készítettünk az alábbiak szerint, azonban ennek megvalósításához **a hatályos településrendezési terv módosítása szükséges** (a beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területfelhasználások módosítása vonatkozásában):

Petőfi Sándor Kulturális központ

A hrsz.: 3093, 3094, 3095 és részben a 3105/2, 3092/1, 3092/2 építési telkek/telkek összevonása után alakítandó ki az új telektest, ami ezáltal **4010m²** alapterületű lesz (Lásd a 02. számú tablón)

Petőfi Sándor Városi Könyvtár

A hrsz.: **2676 és részben 2684/4, 2677/1, 2675** építési telkek/telkek összevonása után alakítandó ki az új telektest, ami ezáltal **3745m²** alapterületű lenne. (Lásd a 02. számú tablón)

Az épület elhelyezési koncepciója

Az előző fejezetben javasolt két új telken az épületek a módosítandó településrendezési terven jelölendő építési helyeken zárt sorú (hézagosan zárt sorú beépítéssel) kerülhetnek telepítésre a helyi adottságok figyelembevételével.

Építészeti koncepció

Lásd Bevezető-Tervezési alapgondolat fejezetben

A beépítési paraméterek vizsgálata

Petőfi Sándor Kulturális központ vonatkozásában:

Lásd a 02. számú tablón, illetve a releváns táblázatban.

Petőfi Sándor Városi Könyvtár vonatkozásában:

Lásd a 02. számú tablón, illetve a releváns táblázatban.

3. fejezet

Illeszkedés a környező városszövethez, a szomszédos létesítményekhez és infrastruktúrához, Gyalogos és gépkocsi kapcsolatok bemutatása parkolóhelyekre tett javaslatok

Illeszkedés a környező városszövethez, a szomszédos létesítményekhez és infrastruktúrához

Az új épületegyütteseket a meglévő, örökölt települési szövetbe szervesen kívánjuk integrálni az alábbiak szerint:

Petőfi Sándor Kulturális központ telepítése során úgy igazítottuk a Petőfi tér és a Pozsonyi utca mentén kialakult térfalhoz, hogy határozott vonalvezetést követ, a szükséges pontokon nyitásokkal. Az épület magassági kialakítása a Petőfi tér felől illeszkedik a meglévő épületek ereszmagasságához, így harmonikusan kapcsolódik a környezetéhez.

Petőfi Sándor Városi Könyvtár elhelyezésével a tervezett rendezvénytér és városi park térfalát kívántuk úgy meghatározni, hogy az épület illeszkedjen a

kialakult, **utcára merőleges tömegstruktúrához** (Petőfi szülőháza, római katolikus templom stb.), ugyanakkor kitüntetett, térszervező szerepet töltsön be a kimozgatással. Az új könyvtár elhelyezése és tömegarányai szoros összhangban állnak a Petőfi Sándor Szülőház és Emlékmúzeum épületeivel, és **illeszkednek az eredeti polgári utcasorba**.

Gyalogos és gépkocsi kapcsolatok bemutatása, parkolóhelyekre tett javaslatok

Mindkét épületegyüttes telepítése kapcsán fontos szempont volt az emberközpontú, gyalogosbarát környezet kialakítása. A gyalogos és autós forgalmak kereszteződést csökkentve a két épület gépkocsival történő feltárását az alábbiak szerint oldottuk meg:

Petőfi Sándor Kulturális központhoz tervezett 50+5 férőhelyes mélygarázshoz északi irányból terveztünk közútcsatlakozást. Felszíni parkolókat az épülettől északra csokrokban – a Városháza, az irodaház és az autóbusszállomás közelségében - valamint a illetve a Pozsonyi utca mentén telepítettünk.

Petőfi Sándor Városi Könyvtárhoz és a mellette található Rendezvényterhez kialakítandó 50 férőhelyes mélygarázst a Luther Márton utca irányába láttuk el közútcsatlakozással.

Mindkét esetben kiemelt figyelmet fordítottunk az akadálymentes, a családbarát és az elektromos töltőállomások elhelyezésére, illetve azok térigényére.

4. fejezet

A terület környezetalakítása, gyalogosforgalom megoldása, zöldfelületi rendszere és mikroarchitekturális elemei

A terület általános környezetalakítása

Az elmúlt évtizedek során a városközpontban megvalósult a közterületek funkcióbővítése, a forgalomcsillapítás első üteme, valamint a zöldfelületek megújítása és bővítése. Az új beavatkozásokat ezen előzmények figyelembevételével az alábbiak szerint javasoljuk:

1. Petőfi Sándor Kulturális központ környezetalakítása

A terepszint feletti háromszintes keretes beépítést északi oldalára került elhelyezésre a jel szerűen kiemelkedő vertikális tömeggel (multifunkcionális rendezvényterem) amik együtt **egy sajátos hangulatú, részben nyitott, részben fedett térrendszert, az általunk Petőfi köznek elnevezett nyilvános terek határolják le.** Az épülettömegek között kialakított publikus térrendszer, a városháza és a szomszédos irodaház között található külső terek felnyitásával együtt értékes, **gyalogosan átjárható városi közlekedési teret hoz létre az autóbusszállomás és a városi park között, ezáltal a most elzárt új, minőségi, ligetes városi térré kerül átalakításra.**

2. Petőfi Sándor Városi Könyvtár környezetalakítása

A tervezett könyvtár telepítésével a meglévő központi városi tér részben átalakul: a könyvtár közvetlen környezetében a meglévő közterületfelújítás alkalmazott anyaghasználatát és utcabútor használatát figyelembe véve a meglévő teret némileg átalakítva nagyobb zöldfelületet javasoltunk létrehozni, valamint egységes megjelenéssel két új teret alakítottunk ki: Búzakalász tér valamint a rendezvénytér.

3. Városi tér és rendezvénytér létrehozása

Az elmúlt években a Petőfi-tematika a szülőház és múzeum falain kívül is megjelent. Feladatunk a Petőfi-szülőház méltó megjelenésének elősegítése, valamint a meglévő főtér-együttes megőrzése és értéknövelő gazdagítása volt. **A már kialakított Petőfi vonalat megtartottuk, az új funkciók irányába kibővítettük.**

Gyalogosforgalom megoldása

Lásd az 1. fejezet - Közlekedési koncepció ismertetése részénél leírtak szerint.

Zöldfelületi rendszer

A Petőfi Sándor Városi Könyvtártól északra található nyilvános városi parkot a várható klimatikus változásokat tűrő, változatos növényzettel kívánjuk kiegészíteni. Őshonos cserjék és előnevelt fák (tölgy, kőris) hivatottak szín- és lombváltásukkal az évszakok változását jelezni. A központi parkban a zöldfelületi arány növelésével a tervezett rendezvénytér burkolt felületét kívánjuk ellensúlyozni.

A park déli részén, a tervezett Petőfi Sándor Városi Könyvtártól északra, a Petőfi kultuszhoz és vonalhoz kapcsolódva „Búzakalász kert” kialakítására tettünk javaslatot. Az évente kétszer vetendő búza képzőművészeti elemek kiegészítésével alkot egységes „városi gabonamezőt”.

Mikroarchitektúra elemei

A mikroarchitektúra elemi a korábban megkezdett közterületfejlesztés alkalmazására épít (azonos anyag- és színalkalmazás), elsődlegesen a Petőfi vonal bővítésére és új képzőművészeti alkotások létrehozását javasolja (lásd 9. fejezetben leírtak szerint).

5. fejezet

Funkcionális rendszer ismertetése

Petőfi Sándor Kulturális központ funkcionális rendszerének ismertetése:

Az épületegyüttes egy keretszerű beépítésből és egy kiemelt központi (színház) tömegéből áll. A tervezett „előtér zóna” funkciói, **a recepció, információs pult, a tourinform iroda, a gyermek játszósarok**, a közösségi olvasó és kiállítótér és a komfortblokk a keretes beépítés mentén újonnan definiált, kültéri sétány, a „Petőfi köz” mentén érhetőek el, három egységbe rendezve. A földszinti beltéri funkciókhoz különböző minőségű átmeneti és külső terek kapcsolódnak fedett és nyitott terek formájában, intenzív közösségi térhasználatot kialakítva.

A központi tömegben **a multifunkcionális rendezvényterem** (600férőhellyel), komplex színházi és egész estés művészeti, könnyű- és komolyzenei produkciók befogadására alkalmas térként került megtervezésre.

A multifunkcionális rendezvényteremhez a földszinten az érkezés általános tere, a **fogadótér** került kialakításra, amihez az első emeleten **a konferenciateremmel** (250 férőhellyel) **közös használatú terek kerültek elhelyezésre**: ruhatár, büfé, étterem (melegítőkonyha, fogyasztótér).

Az első emeleten található a **multifunkcionális rendezvényterem** és a konferenciaterem, amely fiatalok számára szórakozóhelyként is funkcionálhat. Ezen helyiségekhez kapcsolódik az étterem fogyasztótere, amely szükség esetén rugalmasan leválasztható előtérként szolgál.

Az első emeleten az épület déli szárnyában, külön kialakított közlekedési magon keresztül érhető el a három darab **tánc- és mozgáskultúra terem** a hozzá kapcsolódó kiszolgáló terekkel.

A második emeleten az északi részben került elhelyezésre az **oktatóterem/ moziterem/ pódiumszínház** (60 férőhellyel) kistraktárral, galériás előtér kapcsolattal az első emeleti multifunkcionális térrel (étterem). Ehhez a tércsoporthoz kapcsolódik az épület délkeleti szárnyában elhelyezett három **rendezvényterem/foglalkoztató** és ezek előtere, amelyet az intézmény működését biztosító irodatermek követnek.

Az előbbi két funkciócsoport egy önállóan kialakított közlekedési blokkon keresztül közelíthető meg, míg az irodaterccsoporthoz egy második vertikális közlekedés mag is kapcsolódik, ami lehetőséget biztosít a szint szeparált térhasználatára.

A **multifunkcionális rendezvényterem** részeként tervezett színpad és kapcsolódó funkciók a földszinten (színesztársalgó, zenekari hangoló, csoportos öltöző) és a mélygarázs (díszletraktár stb.) szintjén kerültek elhelyezésre.

Petőfi Sándor Városi Könyvtár funkcionális rendszerének ismertetése:

A tervezett épület elhelyezkedését a meglévő épített környezet határozza meg. Egyrészt párbeszédet folytat a római katolikus templommal, ezáltal térfalat alkotva a Petőfi Sándor tér délkeleti oldalán. Másrészt reagál közvetlen épített és természeti környezetére, különösen a Petőfi szülőház tömegére és kertjére.

A könyvtárépület elhelyezésével funkcionálisan megerősíti a meglévő Petőfi teret, és funkcióváltással tovább szövi annak karakterét. Az épület körül három, eltérő rendeltetésű térhasználati egység alakul ki, amelyek szorosan kapcsolódnak a könyvtár belső funkcióihoz. Az északnyugati oldalra tervezett burkolt és parkosított Petőfi díszter méltó előteret, antrét biztosít Petőfi szülőháza előtt, és egyben kiemeli a könyvtárépület bejáratát.

A könyvtárépület elhelyezésével funkcionálisan megerősíti a meglévő Petőfi teret, és funkcióváltással tovább szövi annak karakterét. Az épület körül három, eltérő rendeltetésű térhasználati egység alakul ki, amelyek szorosan kapcsolódnak a könyvtár belső funkcióihoz. Az északnyugati oldalra tervezett burkolt és parkosított Petőfi díszter méltó előteret, antrét biztosít Petőfi szülőháza előtt, és egyben kiemeli a könyvtárépület bejáratát.

A tervezett épület tömegalakításánál elsődleges szempont volt, hogy csak az aktív funkciók jelenjenek meg a térszín felett, ezáltal csökkentve a látható épülettömeg volumenét. A zárt és időszakosan használt funkciók a térszín alá kerültek, megközelítésük a mélygarázból, illetve gyalogosan a kapcsolódó függőleges közlekedőkön keresztül biztosított.

Az épület földszinti bejáratait a Petőfi szülőház kerítésvonala és a Petőfi tér épületeinek térfala határozza meg, az épülettömeg közepén. A Petőfi díszter felől a könyvtári funkció tárul fel, melyhez fogadótér és függőleges közlekedési rendszer kapcsolódik; északkeletre található az irodablokk és a süllyesztett udvarral kialakított gyerekreksz, amelyet lépcsős lelátó egészít ki. A Petőfi szülőház udvarához és kerítéséhez igazított keretes promenád vezet az irodalmi kávézóba és a Petőfi könyvtárkertbe. Az irodalmi kávézó az északkeleti oldalról is megközelíthető. A Petőfi könyvtárkert a meglévő udvar kerítésvonalaiban helyezkedik el, és igény szerint függetlenül zárható és nyitható, így a könyvtár és az irodalmi kávézó működésétől független.

A délnyugati bejárat zónában kapnak helyet a rendezvénytérhez és a díszterhez kapcsolódó nyitott funkciók, mint az étkező és az alkotótér. Ezen funkciók bejárata jól elszeparált a könyvtári funkcióktól, és közvetlenül a rendezvénytérhez kapcsolódik. A

két funkció között elhelyezkedő vizesblokk mindkét egységet egymástól függetlenül szolgálja ki.

A könyvtár emeleti részén kapott helyet a felnőtt és a kamasz részleg, az épület két végén. Az őket összekötő, 50 m²-es multifunkciós könyvtári rendezvénytér igény esetén mindkét részleg kiterjesztéseként is szolgálhat. A felnőtt és a kamasz részleg is egy-egy lelátó lépcsőn keresztül kapcsolódik a galéria szint funkcióihoz, így biztosítva a két tér intenzív, de szeparált együttműködését.

A felnőtt részleg galériáján a helytörténeti, Petőfi- és Fél Edit-gyűjtemény kapott helyet, kutatószobával és teraszkapcsolattal. A kamasz részleg galériáján egy kis közösségi pihenőtér és az ahhoz kapcsolódó tetőterasz található.

A galéria szint közepén alakítottuk ki a minden szintről megközelíthető offline szobát, amely multifunkciós térként többféle módon használható, és különböző terekhez kapcsolható. Eltolható falai révén a szoba minden tértől függetlenül, vagy a kamasz részleghez, illetve a gyűjteményrészleghez is csatlakozhat, így a 20 m²-es offline szoba akár 35 m²-es térré is bővíthető.

A könyvtári funkció gyerek- és tinirészlege a földszinten, valamint a süllyesztett élményudvarhoz kapcsolódó térben helyezkedik el, ahol a korosztályspezifikus terek egymáshoz és a privát udvarhoz kapcsolódnak. A földszinti fogadótérből nyíló főlépcsőn és liften keresztül elérhető a pincszinten kialakított látogatói ruhatár és gyermekrészleg.

A pincszinten kaptak helyet a nagy helyigényű, zárt, időszakosan használt funkciók. Ide tartozik a könyvtárhoz kapcsolódó dokumentumraktár, szerver- és gépészeti helyiségek, amelyek összeköttetésben állnak az emeleti szintek adminisztrációs tereivel és a mélygarázzsal.

A rendezvénytérhez kapcsolódó terek, mint a rendezvényraktár, a pihenő-öltöző és a nyilvános WC, valamint az étkező melegítőkonyhája szintén a pincszinten található, ami logisztikai szempontból is előnyös, különösen a feltöltés szempontjából.

6. fejezet

Építészeti formálás, anyaghasználat, műszaki igény szint megfogalmazása

Építészeti formálás

A két épületegyüttese a Petőfi kultuszt ápoló két meghatározó kortárs épületeként fog szolgálni. Ennek megfelelően magas építészeti színvonalú, egyedi téri megoldásokat és korszerű műszaki tartalmat felvonultató épületre van szükség. A multifunkcionális kialakítás mellett nagy hangsúly kell fektetni a környezet- és energiatudatos, fenntartható építési rendszerek és technológiák alkalmazására. A funkció presztízse megengedi, hogy innovatív, új, magyar fejlesztések és találmányok is szerephez jussanak az épületek megformálása során.

Az előzőekben ismertett elvek szerint a két létesítendő épület vonatkozásában kompakt, egyszerű tömeg- és térszervezés valósult meg az alábbiak szerint:

Petőfi Sándor Kulturális központ terepszint feletti háromszintes keretes beépítést formál, aminek északi oldalára került elhelyezésre a jel szerűen kiemelkedő vertikális tömeg (multifunkcionális rendezvényterem).

Petőfi Sándor Városi Könyvtár felnagyított, hosszanti, csűr szerű tömegéhez oldalirányban csatlakozó lemezek átmeneti és külső tereket határolnak le, amivel a nyitott városi térrendszer dedikált helyeit jelöli ki (előtér, rendezvénytér, 'süllyesztett udvar' stb.).

Anyaghasználat

A két épületegyüttes tartószerkezeti rendszerét, valamint anyaghasználatát azonos módon alakítottuk ki: a vasbeton vázas, tömör téglafalás épületeket mind a belső, mind a homlokzati megjelenését magas minőségű, a meglévő **'kulturtájhoz' illeszkedő anyagokkal kívánjuk kialakítani**. Az épületek homlokzatának anyaghasználatát a polgári építészet karakteres, tradicionális elemei uralják: **natúr megjelenésű téglaburkolat, vakolt fehér felületek, terrakotta cserépfedés**.

A tradicionális szerkezetek egyes esetekben **korszerű technológiai megoldásokkal** egészülnek ki: a Petőfi Sándor Kulturális központ multifunkcionális jelszerű tömegének tetőfelülete fehér korcolt fémlemezfedéssel, keretes beépítése zöldtetővel kerül kialakításra, míg a Petőfi Sándor Városi Könyvtár lemezszerű vagy lapostettős szerkezete finombeton burkolattal került zárásra.

Műszaki igényszint

Az európai kortárs középületek – köztük számos hazai megvalósult beruházás is – a globálisan elérhető legmagasabb minőséget képviselő rejtett, beépített technológiákat és a vizuális-esztétikai-használati értéket döntően meghatározó épületelemeket vonultatnak fel. A Petőfi kultuszt ápoló épületegyüttesek kapcsán az épület általános koncepciójának letisztultsága és nagyvonalúsága mellett a minőségi tervezés és csúcskivitelű megvalósítás kell legyen a cél. A leghaladóbb építészeti gyakorlat ugyanakkor azt is céljául tűzi ki, hogy a rendelkezésre álló erőforrásokkal, alapanyagokkal és főleg közpénzekkel takarékosan, intelligens tervezési, építésszervezési, megvalósítási és üzemeltetési rendszerben gondolkodva bányunk. A műemléki környezetben az érzékeny és illeszkedő telepítést, a táj- és kert revitalizációt, komplex épületüzemeltetést és számos más területet magába foglaló épületinformációs modellezés és lebonyolítás fontos részét képezi a sikeres vállalásnak.

7. fejezet

Fenntarthatósági, üzemeltetési koncepció

Az épületekre vonatkozó hatályos energetikai előírások betartásán túl a magas energiaigényű középületek koncepciótervezésénél kiemelt figyelmet kell fordítani az energiahatékony, környezettudatos és komfortközpontú működésre. A fosszilis energiaforrások kiváltása megújuló alternatívákkal nemcsak gazdaságos üzemeltetést tesz lehetővé, hanem elengedhetetlen az épületek pozitív energiamérlegének biztosítása, valamint az üzemeltetés során keletkező emisszió és hulladék minimalizálása érdekében.

Az új épület üreges szerkezetű, dermesztett betontartószerkezete a külső homlokzati felületeken hőszigeteléssel és átszellőztető réteggel ellátott burkolatot kap, amely távtartókra rögzített vázszerkezetre épül. A többrétegű külső épülethéj optimális klimatikus viszonyokat biztosít szélsőséges hőmérsékleti és pára viszonyok mellett is, így csökkentve a nyári túlmelegedés és a téli lehűlés miatt szükséges energiaigényt.

A tervünkben szereplő építészeti és műszaki megoldások messzemenőig hasznosítják a környezet adottságait, kialakításuknál a hővisszanyerő épületgépészet, a photovoltaiikus (tetőhéjalásba integrálható elemek) és földhővel működő rendszerek mellett a természetes, gravitációs szellőzés biztosította temperálást is felhasználjuk.

A földhő nem fűrt talajszondákon keresztül hasznosul, hanem egy kevésbé költségigényes kialakítású és jelentősen karbantartás-mentesen működő, az új épület alatt húzódó speciális oldalfalú, nagy átmérőjű csőrendszer gravitációs módon temperálja a külső térből betáplált légmennyiséget. A speciális kialakítás okán a magassági ponton belépő légtömeg nem igényel légkezelést, ezzel válik az üzemeltetése költséghatékonyra. A létesítmény elsődleges fűtő-hűtő energia ellátása levegő-levegő hőcserélő rendszerrel biztosított, ami – kiegészülve a megújuló

energiaforrások hasznosításával – költséghatékony és korszerű működést eredményez.

Az elektromos energiaigény kielégítése a hálózati áramfelvétel mellett, kiegészítő jelleggel és kapacitással, photovoltaikus rendszerrel történik. Az épületegyüttes tetőfelületein úgy, mint a teljes felületén cserépfedéssel burkolt új épületrész és a két villa héjazata kasírozott napelempanelék fogadására alkalmasak. A magyar tulajdonú, bolyi illetőségű tetőcserépgyártó által fejlesztett természetes agyagcserép-színű PV-felülettel ellátott héjazati rendszer használata a benapozott oldalakon egyedi megjelenést ad a hagyományos cseréptetőtájnak opálosan fényes kivitelével, miközben a teljes mértékben méretazonos a hagyományos cserépfedéssel felületével. A megújuló energiákat hasznosító rendszerek összehangolása intelligens ház irányítással történik, a működés közben szenzorok által nyert adatok gyűjtése és elemzése az üzemeltetés optimalizálását segíti.

A használati vízmennyiség egy részét a nagy kiterjedésű tetőfelületeken gyűjtött és térszint alatt tárolt, kezelt esővízből biztosítjuk. A kertfelületek öntözése is a köztesen tárolt esővízből történik.

8. fejezet

Belsőépítészeti, kulturális koncepció

Petőfi Kulturális Központ belsőépítészeti koncepciója:

A Petőfi Kulturális Központ belső tereit az épület geometriai formái és az építészeti koncepció határozza meg, amelyek célja, hogy támogassák a látogatói élményt. A kialakítás vizuálisan vonzó, interaktív, és széles közönség számára is elérhető. Az egyszerű, átlátható közlekedési rendszer logikus útvonalakat biztosít, így a látogatók természetesen és informáltan fedezhetik fel az épületet.

A belső tér harmonikus, egyszerű eszközökkel van megformálva, és a sétányok, amelyek az épület tömegei között futnak, szerves részét képezik a belső térelménynek. Az épület funkciói kommunikálnak a külső sétánnyal, ezáltal biztosítva, hogy az épület a város életének része legyen. A funkciók sétányról való közvetlen nyitása segít megtartani a kisvárosi léptéket, és hozzájárul a hatékony üzemeltetéshez.

Az emeleti étterem vizuális kapcsolatot teremt Petőfi szülőházával, a könyvtárral és az újonnan létrehozott közösségi térrel, lehetőséget adva a látogatóknak a kulturális örökség és a modern közösségi tér egyidejű megélésére. Az anyaghasználat a funkcionalitást támogatja; elsősorban természetes anyagok kerültek előtérbe, például fa felületek és homogén padlók, amelyek egyszerre praktikusak és esztétikusak.

A belső terek kisvárosi léptékhez vannak optimalizálva, de középületi nagyvonalúsággal rendelkeznek, lehetővé téve egy olyan nyitott és befogadó tér megvalósítását, amely méltó Kiskőrös kulturális központjának szerepéhez.

Petőfi Könyvtár belsőépítészeti koncepciója:

A Petőfi Könyvtár belsőépítészeti koncepciója úgy került kialakításra, hogy harmonizáljon a város léptékével, miközben maradéktalanul teljesíti a pályázati program minden elemét. A terek célja, hogy élményt nyújtsanak mind a felnőttek, mind a gyerekek számára, olyan inspiráló környezetet teremtve, amely olvasásra, tanulásra és közösségi találkozásokra ösztönöz.

Az épület különleges élményt nyújt a külső és belső terek váratlan és intenzív találkozásával. Az intim udvar központi eleme a térkialakításnak, amely szoros kapcsolatot ápol a belső terekkel, és dedikált gyereksarokkal rendelkezik, ahol a kisebbek is megtalálhatják a számukra kialakított nyugodt és kreatív környezetet.

Az anyaghasználat a funkciókat szolgálja, különös figyelmet fordítva az akusztikára, hogy a könyvtár terei kellemesen csillapítsák a zajokat és bensőséges élményt nyújtsanak. A belső terek kialakítása visszatükrözi az épület külső formálását, vizuális kapcsolatot biztosítva a szomszédos Petőfi szülőházával és a környező zöldterületekkel.

A belsőépítészeti koncepció egységet teremt a külvilág és a belső világ között, biztosítva, hogy a Petőfi Könyvtár egyszerre legyen a városi szövet része és a közösség számára egy meghitt, inspiráló menedék.

9. fejezet

Képzőművészeti alkotás

A műalkotás az Alföld nyugodt, időtlen tájait idézi meg egy absztrakt, éjszaka világító búzamező formájában. Ez a szobrászati installáció a puszta végtelen egyszerűségét és a természet lágyágát fejezi ki, vizuálisan megidézve Petőfi Sándor gyakran visszatérő motívumait – a szélben ringatózó búzamezőt, a zöldellő tájat és az alföldi élet mindennapi szépségeit.

Idézeti Inspiráció:

„A tanyáknál szellők lágy ölében
Ringatózik a kalászos búza,
S a smaragdnak eleven színével
A környéket vígan koszorúzza.”

Megvalósítás és koncepció: A műalkotás egy absztrakt „búzamező” képét kelti életre, amely éjjel különleges, finom fényforrással világít. A világító „búzakalászkok” áttetsző, akrill anyagból készülnek, amelyek napközben természetes fénnel, este pedig enyhe, meleg fényekkel vonják magukra a figyelmet. A világítás nem hivalkodó, hanem inkább sejtelmes, amely felidézi a holdfény alatt ringatózó mező látványát, ezzel különleges, bensőséges hangulatot teremtve.

Az installáció több szempontból is interaktív élményt nyújt: a látogatók közvetlenül átsétálhatnak rajta, felfedezhetik a különböző formákat és fényeket, így a műalkotás a közösség aktív részévé válik. A megvilágított „búzakalászkok” sorai különböző irányokba és magasságokba rendeződnek, hogy a szél játékosságát és a természet folytonos mozgását idézzék meg. Az installáció, amely a rendezvénytér részét képezi, nem csupán egy látványos központi elem, hanem szimbolikus tiszteletadás is Petőfi Sándor és az alföldi táj előtt, egy olyan helyen, amely egyaránt tiszteleg a múlt előtt és teremt inspiráló élményeket a jelen számára.